

AAC-001-002406

Seat No. _____

B. S. W. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2016

405.2 : Human Growth & Development

(New & Old Common)

Faculty Code : 001

Subject Code : 002406

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 નિબંધાત્મક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ એક) 10
- (1) વૃદ્ધિ અને વિકાસ એટલે શું? માનવીય વૃદ્ધિ અને વિકાસમાં સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (2) વિકાસલક્ષી મનોવિજ્ઞાન એટલે શું? વિકાસની વિવિધ અવસ્થાઓનો પરિચય આપો.
- 2 મુદ્દાસર ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ચાર) 20
- (1) વિકાસ અંગેનો “સાતત્યનો સિદ્ધાંત” સમજાવો.
- (2) વિકાસ અને વૃદ્ધિ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
- (3) ગર્ભાવસ્થાના જોખમો વિશે સમજૂતી આપો.
- (4) શૈશવવાસ્થાના લક્ષણો સમજાવો.
- (5) બાલાવસ્થામાં ભાષાવિકાસને નડતા અંતરાયો ચર્ચો.
- (6) વૃદ્ધાવસ્થા એટલે શું? વૃદ્ધાવસ્થા દરમિયાન ઊભી થતી માનસિક સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.
- 3 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ચાર) 10
- (1) મધ્યાવસ્થા એટલે શું? મધ્યાવસ્થાના વિકાસકાર્યો જણાવો.
- (2) શૈશવવસ્થાના પૂર્વવાણીનાં સ્વરૂપો કયા કયા છે?
- (3) બીજાંડ અવસ્થા એટલે શું?

- (4) પુખ્તાવસ્થા એટલે શું ? તેનો સમયગાળો જણાવો.
- (5) “વિકાસ એ સતત ચાલતી પ્રક્રિયા” - શા માટે છે ? જણાવો.
- (6) વૃદ્ધાવસ્થા દરમિયાન મુખ્ય શારીરિક સમસ્યાઓ કઈ કઈ હોય છે ?

4 એક એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ દસ)

10

- (1) ભારતીય જીવનશૈલીમાં કેટલી વિકાસની અવસ્થાઓ છે ?
- (2) ગર્ભપાત એટલે શું ?
- (3) યુવાવસ્થા એટલે શું ?
- (4) ઉત્તર બાલ્યાવસ્થામાં કઈ બાબતોનું સવિશેષ મહત્વ હોય છે ?
- (5) કોના મત મુજબ “બાળકનો વિકાસક્રમ માનવના વિકાસક્રમને અનુસરે છે.” એવો સિદ્ધાંત રજૂ કર્યો ?
- (6) તરૂણાવસ્થાનો શાબ્દિક અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (7) તરૂણાવસ્થામાં તરૂણીઓમાં કયા કયા શારીરિક ફેરફાર થાય છે તે જણાવો.
- (8) કિશોરાવસ્થામાં “સમોવોડિયા જૂથ” કઈ રીતે ભાગ ભજવે છે ?
- (9) ઈલિઝાબેથ હરલોકના મતે વિકાસની કેટલી અવસ્થાઓ છે ?
- (10) ગર્ભનું રક્ષણ કરતા સહાયક અવયવો જણાવો.
- (11) ક્ષુવાવડ એટલે શું ?

5 M.C.Q.

20

- (1) વિકાસલક્ષી મનોવિજ્ઞાન એ મનોવિજ્ઞાનની _____ છે ?

(A) શાખા	(B) પ્રકાર
(C) ભેટ	(D) આપેલ તમામ વિકલ્પો
- (2) માનવીનો વિકાસ કેવી રીતે આગળ વધે છે ?

(A) તબક્કાવાર	(B) અવસ્થાવાર
(C) ઉંમર પ્રમાણે	(D) પેઢી પ્રમાણે
- (3) કોના મત મુજબ વિકાસલક્ષી મનોવિજ્ઞાન એ “માનવ સ્વભાવનું યથાર્થ દર્શન છે.”

(A) ફ્રોઈડ	(B) મોર્ગન
(C) ફીલ્ડમેન	(D) બોરિંગ

- (4) “વૃદ્ધિ એટલે શારીરિક અંગ-અવયવમાં ફેરફાર” - એ કોના મત મુજબ છે ?
- (A) ફોઈડ (B) ઈલિઝાબેથ હરલોક
(C) ન્યુકોમ્બ (D) કો અને કો
- (5) સામાન્ય રીતે બાળકોમાં દૂધિયા દાંત ફૂટવા ક્યારે શરૂ થાય છે ?
- (A) ૧ વર્ષ પછી (B) ૨ વર્ષ પછી
(C) ૪ થી ૬ મહિના પછી (D) ૬ થી ૮ મહિના પછી
- (6) જન્મથી ૨ અઠવાડિયા સુધીના સમયગાળાને કઈ અવસ્થા ગણવામાં આવે છે ?
- (A) નવજાત અવસ્થા (B) શૈશવવસ્થા
(C) તરૂણાવસ્થા (D) ઉત્તર બાલ્યાવસ્થા
- (7) વૃદ્ધિના સ્ત્રાવો કઈ ગ્રંથિમાંથી નીકળે છે ?
- (A) થાઈરોઈડ ગ્રંથિ (B) એડ્રીનલ ગ્રંથિ
(C) મસ્તિષ્ક ગ્રંથિ (D) પેરાથાઈરોઈડ ગ્રંથિ
- (8) બાળકમાં પોતાનામાં નિર્ણય કરવાની શરૂઆત કયા વર્ષે થાય છે ?
- (A) ૨ વર્ષે (B) ૪ વર્ષે
(C) ૩ વર્ષે (D) ૮ વર્ષે
- (9) શિક્ષણશાસ્ત્રીઓના મતે કઈ વય “શાળા પૂર્વેની વય” ગણાય છે ?
- (A) પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થા (B) શિશુઅવસ્થા
(C) ઉત્તર બાલ્યાવસ્થા (D) બાલ્યાવસ્થા
- (10) ગર્ભાવસ્થાનો સમયગાળો આશરે કેટલા દિવસનો હોય છે ?
- (A) ૨૭૦ દિવસ (B) ૨૮૦ દિવસ
(C) ૨૯૦ દિવસ (D) ૩૦૦ દિવસ
- (11) માનવી શીખવાની પ્રક્રિયા _____ થી શરૂ કરે છે.
- (A) જન્મ (B) બાલ્યાવસ્થા
(C) તરૂણાવસ્થા (D) ઉપરોક્ત એક પણ નહિ
- (12) માનવજીવનની ટૂંકામાં ટૂંકી અવસ્થા કઈ છે ?
- (A) બાલ્યાવસ્થા (B) યુવાવસ્થા
(C) નવજાત અવસ્થા (D) વૃદ્ધાવસ્થા

- (13) કોના મત મુજબ વૃદ્ધિ અને વિકાસ એ - વારસો અને વાતાવરણ વચ્ચે ચાલતી આંતરક્રિયા છે ?
- (A) જરશીલ્ડ (B) હરલોક
(C) મોર્ગન (D) ફોઈડ
- (14) તરૂણોમાં જાતિય ગૌણ લક્ષણો માટે કઈ ગ્રંથિ જવાબદાર હોય છે ?
- (A) એડ્રીનલ ગ્રંથિ (B) મસ્તિષ્ક ગ્રંથિ
(C) સ્વાદુપિંડ ગ્રંથિ (D) જાતિય ગ્રંથિ
- (15) નીચેનામાંથી કઈ વિકાસની અનિયમિતતા દર્શાવતી બાળકની બીમારી કહી શકાય ?
- (A) મોંગોલીઝમ (B) કુપોષણ
(C) કેન્સર (D) એઈડસ
- (16) બાળકનાં વિકાસમાં પૂર્વવાણીના કેટલા સ્વરૂપ છે ?
- (A) ૨ (B) ૩
(C) ૪ (D) ૫
- (17) પૂર્વતારૂણ્ય કાળનો સમયગાળો કયો છે ?
- (A) ૧૩ કે ૧૪ થી ૧૭ વર્ષ સુધી (B) ૧૭ થી ૨૧ વર્ષ સુધી
(C) ૨૧ થી ૪૦ વર્ષ સુધી (D) ૬ થી ૧૦ વર્ષ
- (18) કઈ અવસ્થા ભારતમા કાયદાની દૃષ્ટિએ પરિપક્વતાની ઉંમર ગણાય છે ?
- (A) તરૂણાવસ્થા (B) મધ્યાવસ્થા
(C) બાલ્યાવસ્થા (D) કિશોરાવસ્થા
- (19) “રજોનિવૃત્તિ” સ્ત્રીઓમાં કઈ અવસ્થામાં જોવા મળે છે ?
- (A) તરૂણાવસ્થા (B) મધ્યાવસ્થા
(C) બાલ્યાવસ્થા (D) વૃદ્ધાવસ્થા
- (20) વિજાતિય આકર્ષણ કઈ અવસ્થામાં વધારે જોવા મળે છે ?
- (A) યુવાવસ્થા (B) તરૂણાવસ્થા
(C) મધ્યાવસ્થા (D) કિશોરાવસ્થા

ENGLISH VERSION

- Instruction :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1** Give answers in a detail : (any one) **10**
- (1) What is a growth and development ? Define the role of social worker in human development and growth.
 - (2) What is a developmental psychology ? Discuss the various stages of human development.
- 2** Give answers in short : (any four) **20**
- (1) Explain the “constant theory” about development.
 - (2) Explain the differences between human growth and development.
 - (3) Discuss about most dangerous critical condition of pregnancy.
 - (4) Explain the characteristics of infancy.
 - (5) Discuss the vocabulary development effects during the child age stage.
 - (6) What is a old-age stage ? Explain the mental problems faced during old age stage.
- 3** Give answers in short : (any five) **10**
- (1) What is middle age ? Give developmental functions of it.
 - (2) Which are the nature of pre-speech development of Infancy ?
 - (3) What is ovulation ?
 - (4) What is an adult-age ? Give a time period.
 - (5) “Development is a constant process”. Explain.
 - (6) Which are the most physical problems during old-age ?

4 Give answers in one sentence : (any ten) 10

- (1) How many are stages of Indian life styles ?
- (2) What is abortion ?
- (3) What is a young-age (youth stage) ?
- (4) Which matter is the most important in early childhood ?
- (5) By whom is said "A child development pattern follows a human pattern development ?" Who presented this theory ?
- (6) Define the word of "Adolescence".
- (7) What are the physical changes in teenage female in teen-age stage ?
- (8) Which is the rate of "peer-group" in adolescence or puberty ?
- (9) How many are developmental stages of development according to Elizabeth Harlok ?
- (10) What is a mis-courage ?

5 M.C.Q. 20

- (1) Developmental psychology is the _____ of psychology.
(A) Branch (B) Type
(C) Gift (D) All of them
- (2) Which is main way to progress of Human Development ?
(A) Stepwise (B) Stagewise
(C) Agewise (D) Family pattern
- (3) By whom was said "Human growth is the resulting of nature's philosophy ?
(A) Freud (B) Morgan
(C) Foldmen (D) Boring
- (4) By whose opinion "Growth is the change in physical organs" ?
(A) Freud (B) Elizabeth Harlok
(C) Newcomb (D) Crow and Crow

- (5) In which year or month generally the baby teeth start coming out ?
- (A) After 1 year (B) After 2 years
(C) After 4 to 6 months (D) After 6 to 8 months
- (6) The stage after birth to 2 weeks is known as ?
- (A) New baby born stage (B) Infancy
(C) Adolescence (D) Early childhood
- (7) Which gland is responsible for growth of hormones ?
- (A) Thyroid gland (B) Adrenal gland
(C) Pituitary gland (D) Para-thyroid
- (8) From which year the self decision making by himself is in child ?
- (A) 2 years (B) 4 years
(C) 3 years (D) 8 years
- (9) Which age is considered as “pre-school age” according to educationists ?
- (A) Early childhood (B) Infancy
(C) After childhood (D) Childhood age
- (10) How many are days of pregnancy stage in female ?
- (A) 270 days (B) 280 days
(C) 290 days (D) 300 days
- (11) From which stage the learning process in human starts ?
- (A) Birth time (B) Young age
(C) New baby born stage (D) None of the above
- (12) Which stage is the shortest of in human life ?
- (A) Childhood (B) Young age
(C) New born baby stage (D) Old age
- (13) By whom it is said that the Development and Growth is the main process ?
- (A) Jar Shield (B) Harlok
(C) Morgan (D) Freud

- (14) Which gland is responsible for sexual characteristics of teen-ager ?
- (A) Adrenal gland (B) Pituitary gland
(C) Thalamus gland (D) Sexual glands
- (15) Which disease of child can be called for lack of consistency of development ?
- (A) Mongolism (B) Lack of nutrition
(C) Cancer (D) AIDS
- (16) How many are forms of pre-vocabulary language (Speech)?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- (17) Which age is called of pre-teen (adolescence) stage ?
- (A) 13 and 14 years to 17 years
(B) 17 to 21 years
(C) 21 to 40 years
(D) 6 to 10 years
- (18) Which age is maturity age according to Indian Law ?
- (A) Teen ages (B) Middle Age
(C) Child Age (D) Puberty
- (19) "Retirement of Menses cycle" is in which stage in female ?
- (A) Adolescence (B) Middle stage
(C) Child stages (D) Old stages (Age)
- (20) Opposite sex attraction is most seen in which age ?
- (A) Young stage
(B) Teen (adolescence) stage
(C) Middle stages
(D) Puberty